

शीघ्राय् (von शीघ्र), °यते *sich in rasche Bewegung setzen* gaṇa भृशादि
zu P. 3, 1, 12. शीघ्रायमाणः BHATT. 3, 37.

शीघ्रास्त्र (शीघ्र + अस्त्र) adj. *dessen Geschosse rasch fliegen*; davon
nom. abstr. °त्व n. MBh. 7, 6249.

शीघ्रिन् (von शीघ्र) adj. *hastig zu Werke gehend, — lesend* Spr. (II) 2410.

शीघ्रिय (wie eben) 1) adj. = शीघ्र. — 2) m. a) ein N. Viṣṇu's und
Çiva's. — b) Katzenbalgerei WILSON nach ÇABDĀRTHAK.

शीघ्र्य (wie eben) adj. *hastig* VS. 16, 31.

शीतै (partic. von श्या; vgl. शीन) P. 6, 1, 24. Vop. 26, 90. fg. 1) adj.
(f. श्या) a) *kalt, kühl* (Gogens. उल्ल, त्र) AK. 1, 1, 2, 21. H. 1383. an. 2,
261. MED. t. 64. (अङ्गाराः) शीताः सतो हृदयं निर्दहति RV. 10, 34, 9.
तवमन् AV. 1, 25, 4. 5, 22, 10. Monate 8, 9, 17. 18, 2, 22. Wind VS. 23, 26.
ÇAT. Br. 1, 4, 1, 16. 5, 2, 1. 8, 6, 1, 19. भस्मन् KAUC. 83. MBh. 3, 12041. 6,
5786. R. 2, 41, 15. 44, 10. 50, 11. 91, 15. R. GORR. 2, 113, 18. 3, 22, 11. 27.
78, 28. 5, 73, 19. शीतामि 7, 23, 4, 18. 60, 1. Suçr. 1, 37, 16. fgg. 113, 17.
Megu. 43. Spr. (II) 2839. 3243. ÇĀK. 102. VARĀH. BRH. S. 54, 94. KATHĀS.
18, 101. 62, 38. DHĪRTAS. 92, 7. °गात्रप्रतीकार् Verz. d. Oxf. H. 319, a, 6.
मुख° R. 3, 78, 13. मृत° *nach dem Kochen wieder kalt geworden* Suçr.
1, 133, 14. सु° 2, 101, 1. 3. KATHĀS. 43, 189. अ° BUĀSHĀP. 35. शीतकृत्य und
शीतं कृत्वा gaṇa सान्नादादि zu P. 1, 4, 74. — b) *träge, lässig* (अलस,
त्रिस्त) MED. H. an. — c) = कथित ÇABDĀ. im ÇKDr. fehlerhaft für मृत.
— 2) m. a) N. verschiedener Pflanzen: *Calamus Rotang Willd.* AK. 2,
4, 2, 10. TRIK. 3, 3, 187. H. 1137 (शीत mit dem Schol. zu lesen). H. an.
MED. HALĀJ. 2, 46. *Cordia Myxa Lin.* AK. 2, 4, 2, 15. H. an. MED. = अ-
शनपर्णी ÇABDAR. im ÇKDr. = स्नेमातक RATNAM. 161. = पर्पट und निम्ब
RĀGĀN. im ÇKDr. — b) *Kampfer* RĀGĀN. im ÇKDr. — 3) f. श्या N. pr.
eines Flusses MBh. 3, 11063. R. 4, 44, 80. MĀRK. P. 59, 7. VP. 170 (2,
2, 32). die Bömb. Ausg. des MBh. und VP. wohl richtiger सीता. — 4)
n. AK. 3, 6, 2, 22. a) *Kälte, Frost* (Gogens. उल्ल und घर्म) AK. 1, 1, 2, 20.
TRIK. 1, 1, 88. H. an. MED. उल्ले वर्षति शीते वा मारुते वाति वा भृशम्
M. 11, 113. 12, 77. R. 2, 6, 4, 100, 7. 4, 44, 83. Suçr. 1, 22, 6. 112, 20. Spr.
(II) 1067. 2614. 4344. (I) 2739. 2987. fgg. 4834. 5073. VARĀH. BRH. S. 24,
19. 53, 14. °घ्न KATHĀS. 23, 92. 60, 206. RĀGĀ-TAR. 3, 163. तीव्र° 169. fg.
177. 5, 195. 6, 364. BUĀG. P. 11, 29, 37. PANĀT. I, 436. Vop. 26, 91. अती-
तानि शीतानि P. 2, 1, 6. Schol. अति° Spr. (II) 2304. MĀRK. P. 99, 4, 9.
— b) *kalttes Wasser*: निर्ह्यमिः शीतिन् वार्यति TS. 6, 2, 2, 7. Wasser ÇAB-
DAM. im ÇKDr. — c) = लच (wohl *Cassia-Rinde*) RĀGĀN. im ÇKDr. —
Vgl. अतिशीतम्, पानीयश्रेष्ठ, बह्निर्शीति, मरुशीता, शैत्य.

शीतक (von शीत) 1) adj. (f. शीतिका) a) *kühl* AV. 18, 3, 60. — b)
kalt —, ohne Feuer zu Werke gehend, träge, lässig P. 5, 2, 72. AK. 2,
10, 19. H. 383. an. 3, 104. fg. MED. k. 164. HALĀJ. 2, 232. — c) = अ-
स्वस्थ H. an. = सुस्थित MED. — 2) m. a) *die kalte Jahreszeit* gaṇa
यावादि zu P. 5, 4, 29. H. an. MED. — b) *Scorpion* ÇABDAM. im ÇKDr. —
c) *eine best. Pflanze*, = अशनपर्णी ÇABDAR. im ÇKDr. — d) pl. N. pr.
eines Volkes VARĀH. BRH. S. 14, 27.

शीतकर 1) adj. *kühlend* Suçr. 1, 176, 3. — 2) m. *der Mond (der Kalt-
strahlige)* VARĀH. BRH. S. 4, 29. 5, 36. 19, 2. 28, 19. BRH. 2, 19. KATHĀS.
108, 98. अम्भः° *der Mond im Wasser, der sich im Wasser abspiegelnde*

Mond PRAB. 112, 3.

शीतकाल m. *die kalte Jahreszeit* Suçr. 1, 179, 9. R. 4, 7. Spr. (II)
1830. VARĀH. BRH. S. 33, 9.

शीतकिरण m. *der Mond (der Kaltstrahlige)* VARĀH. BRH. S. 4, 5. BRH.
25 (23), 8. Verz. d. Oxf. H. 233, a, 12. शीतलकिरणौ Mond und Sonne
MĀLAV. 88.

शीतकुम्भ 1) m. *wohlriechender Oleander* RATNAM. 78. — 2) f. ई Pistia
Stratiotes Lin. RATNAM. 82.

शीतकृच्छ्र m. *eine Kasteiung, bei der man nur Kaltes genießt*, MIT.
im ÇKDr.

शीतक्रिया f. *Abkühlung* MĀLAV. 48, 17.

शीततार n. *gereinigter Borax* RĀGĀN. im ÇKDr.

शीतगन्ध 1) n. *weisser Sandel* RĀGĀN. im ÇKDr. — 2) f. श्या Mimulus
Elengi Lin. AUSH. 51; vgl. सीधुगन्ध.

शीतगु m. *der Mond (der Kaltstrahlige)* VARĀH. BRH. 2, 1. 16. 9, 1. 20.
5. LAGHUG. 2, 10 in Ind. St. 2, 283. KATHĀS. 53, 183.

शीतचम्पक m. = तर्पण und दिन H. an. 5, 7. = अतर्पण und दीप
MED. k. 232. Spiegel (दर्पण) ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

शीतस्वर m. *kalttes Fieber* Verz. d. B. H. No. 965. KATHĀS. 23, 89. 91. 66, 96.

शीतता (von शीत) f. *Kälte*: अयमु KAṆ. 2, 2, 5. यथा शीतलक्षयोर्मध्ये
भवेन्नोलं न शीतता MBh. 3, 12478. किमवान् शीततां त्यजेत् R. 2, 112, 18.
सुतप्तमपि पानीयं पुनर्गच्छति शीतताम् Spr. 3333. (II) 4696. VER. in LA.
(III) 19, 16. BUĀG. P. 2, 10, 23.

शीतल (wie eben) n. dass. R. 5, 36, 21. SĀU. D. 11, 8.

शीतदीधिति m. *der Mond (der Kaltstrahlige)* VARĀH. BRH. S. 24, 31.

शीतदूर्वा f. = श्वेतदूर्वा RATNAM. 180. fehlerhaft für सित°.

शीतद्युति m. *der Mond (der Kaltstrahlige)* Verz. d. Oxf. H. 193, a, 9.

शीतपर्णी f. *Gynandropsis pentaphylla Dec.* RATNAM. 239. °पर्णि des
Metrum wegen Suçr. 2, 367, 19.

शीतपाकिनी f. = काकोली ÇABDAM. im ÇKDr. = मरुसमङ्गा RĀGĀN.
im ÇKDr.

शीतपाकी f. Vop. 4, 15. *eine best. Gemüsepflanze* MBh. 13, 4365. Sida
cordifolia ÇABDAR. im ÇKDr. MAD. in NIGU. PR. = काकोली RATNAM. 308.
= गुञ्जा Abrus precatorius RĀGĀN. im ÇKDr.

शीतपाक्य n. *wohl eine best. Pflanze oder Frucht* Suçr. 1, 214, 2.

शीतपाणि adj. *kaltstrahlig*: der Mond SHADY. BR. 3, 9.

शीतपित्त n. *eine durch Erkältung entstandene Geschwulst wie von
einem Wespenstich, von Fieber und Erbrechen begleitet*, BHĀVAPR. 7. ÇĀRṆG.
SĀMḤ. 1, 7, 67. Verz. d. B. H. No. 967. 973. Verz. d. Oxf. H. 314, a, 22.
316, b, 9. 357, a, 5 v. u. WISE 269.

शीतपुष्प 1) m. *Acacia Sirissa (शिरिष)* Buch. — 2) f. श्या Sida cordi-
folia. — 3) n. Cyperus rotundus RĀGĀN. im ÇKDr.

शीतपुष्पक 1) m. *Calotropis gigantea* RĀGĀN. im ÇKDr. — 2) n. *Erd-
herz* ÇABDĀ. im ÇKDr.

शीतपूतना f. N. einer die Kinder quälenden Unholdin MBh. 3, 14481.
Suçr. 2, 384, 6. 391, 4. ÇĀRṆG. SĀMḤ. 1, 7, 109. Verz. d. Oxf. H. 307, b, 27.

शीतप्रभ m. *Kampfer* RĀGĀN. im ÇKDr.

शीतप्रिय m. = पर्पट RĀGĀN. im ÇKDr.